

Datum: 5/05/2020

Auteur: Benedikte Van den Bruel

Onderwerp: Samenwerkingsinitiatieven kleinschalige opvanginitiatieven met doorgedreven gezinsklimaat

Samenwerkingsinitiatieven kleinschalige opvanginitiatieven met doorgedreven gezinsklimaat

In het kader van de ontwikkelingen rond het concept 'gezinshuis', die in deze fase bediscussieerd worden binnen de stuurgroep van het project Simba-huizen, werd aan de koepels en aan Pleegzorg Vlaanderen gevraagd naar andere (in ontwikkeling zijnde) analoge initiatieven m.b.t. 'gezinshuis'. De bedoeling was om per provincie een overzicht te krijgen van (in ontwikkeling zijnde) initiatieven.

We kregen input vanuit het Vlaams Welzijnsverbond en vanuit Pleegzorg Vlaanderen (stand van zaken eind maart 2020; zie bijlagen). SOM en vzw Jongerenbegeleiding lieten ons weten dat zij geen input van hun leden ontvingen. Voorts lieten we ons inspireren door mondelinge communicatie in het kader van werf 2 en eventuele input vanuit de zorggarantieplannen werf 2. De input die we kregen was vrij ruim. We hebben het concept 'gezinshuis' op voorhand niet strikt afgebakend. Hierdoor was het mogelijk om ook aanvullende relevante informatie te ontvangen. Niet al deze aanvullende informatie werd verwerkt in deze nota.

In voorliggende nota focussen we op initiatieven met doorgedreven gezinsklimaat. We richten ons op huidige en toekomstige initiatieven. Volgende kenmerken lijken ons in deze fase cruciaal om te kunnen spreken van 'een doorgedreven gezinsklimaat'²:

- vaste gezinshuisouders, soort ouderfiguur ingebed binnen een bredere organisatie van jeugdhulp. De ouderfiguren beschikken over voldoende professionele vaardigheden om op een kwaliteitsvolle manier een aanbod te doen naar kinderen;
- rol bredere jeugdhulporganisatie: back-up in crisissituaties, ondersteuning van de gezinshuisouders, aanbieden van aan het verblijf flankerende mobiele of ambulante hulp;

¹ Ook de genoemde initiatieven in een nog heel 'embryonale fase' komen aan bod.

² We baseren ons hiervoor op de discussies binnen de stuurgroep SOS-kinderdorpen. Ook de concepttekst uithuisplaatsing jonge kind <https://www.kindengezin.be/img/uitgangspunten.pdf> dient als inspiratiebron voor de gemaakte keuze van criteria. Ten slotte verwijzen we ook naar <https://www.nji.nl/nl/Download-Nji/Publicatie-Nji/Kwaliteitscriteria-Gezinshuizen.pdf>.

- samenwerking met pleegzorg. Afstemming en/of samenwerking met pleegzorg lijkt belangrijk vanuit het oogpunt van screening van de gezinshuisouders. Pleegzorg heeft bovendien expertise in het begeleiden van gezinssystemen;
- kleine groepen. In de literatuur wordt geen eenduidig cijfer naar voren geschoven. Het Nederlands Jeugdinstituut spreekt over een richtinggevend aantal van 4 tot 6 geplaatste kinderen³, afhankelijk van o.m. de zorgzwaarte van de kinderen. Wanneer ook eigen kinderen meegeteld worden, rekent men doorgaans op een maximaal aantal van acht;⁴
- in principe heterogene groep qua leeftijd, al beperken sommige initiatieven zich tot de hele jonge kinderen; initiatieven die ook open staan voor oudere kinderen gaan ervan uit dat de kinderen instromen op jonge leeftijd of als broer en zus van een jonger kind;
- focus op het 'gewoon' samenleven met kinderen; de opvoedingsrelatie tussen de ouder en de kinderen staat centraal;
- focus op gewoon huis in de straat of huis op een campus. Vanuit het oogpunt van 'zo gewoon mogelijk' ligt het voor de hand om de keuze te maken voor een huis in de straat. Vanuit het oogpunt 'inbedding binnen een bredere jeugdhulporganisatie' kan geopteerd worden voor een huis op de campus;
- belangrijk om te benadrukken is dat de focus van gezinshuizen ligt op de opvang en ondersteuning van de kinderen. Tegelijkertijd wordt er sterk ingezet op het betrekken van de ouders van de kinderen en wordt bekeken wat hun ouderrol kan zijn binnen het vooropgesteld traject;
- in principe focus op een stabiele, perspectiefbiedende opvang (lange termijn) al zijn er initiatieven die focussen op tijdelijkheid.

We grenzen deze initiatieven af van:

- vormen van kleinschalige wooneenheden voor jongvolwassenen al dan niet erkend als project door Opgroeien⁵;
- kleinschalige wooneenheden of -projecten voor jongvolwassenen binnen het VAPH, Zorg en Gezondheid (beschut wonen)⁶ of voor volwassenen (samenwoonprojecten Pleegzorg);

³ <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Kwaliteitscriteria-Gezinshuizen.pdf>

⁴ <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Kwaliteitscriteria-Gezinshuizen.pdf>

⁵ Zie <https://www.jeugdhulp.be/werf-3-jongvolwassenen>

⁶ Zie voetnoot 3

- innovatief aanbod gefocust op een specifieke doelgroep, zoals innovatieve woonvormen voor slachtoffers van mensenhandel⁷;
- vormen van kamers met aandacht voor tieners vanuit pleegzorg;
- initiatieven m.b.t. gezinsopname, waar met een gans gezin residentieel wordt gewerkt (cf. werking van de CIG en ondertussen wordt er ook al ruimer op dit vlak geëxperimenteerd);
- allerlei vormen van samenwerking tussen voorzieningen en pleegzorg in functie van een meer gemeenschappelijk gedragen werving, matching, begeleiding.

Bij deze initiatieven wordt er veel meer gefocust op een flexibele, gedragen opvang door een netwerk van meerdere (al dan niet vrijwilligers) steunfiguren maar ook dan wordt er soms⁸ gewerkt met een inwonende begeleider, wat de grens met gezinshuis wel heel flou maakt.

Hierna geven we per provincie een overzicht.

Per initiatief geven we een korte beschrijving. Indien we op basis van de verkregen input al een voldoende concreet beeld hebben, bespreken we de betrokken partners, de doelgroep, inhoudelijke vormgeving, financiering, fase van het initiatief, wat goed loopt en de uitdagingen.

De nota is beschrijvend en vertrekt vanuit de input zoals we die ontvangen hebben (cf. supra). Ze vormt de basis voor een bespreking in een volgende stuurgroep van het project 'Simba-huis'.

1.1 PROVINCIE ANTWERPEN

a. **DE VILLA**

1.1.1 **Betrokken Partners**

vzw Emmaüs (CKG Betlehem), dienst voor pleegzorg Antwerpen

1.1.2 **Doelgroep**

- kinderen van 0 tot 3 jaar met eventueel oudere siblings ;
- kinderen die minder kans maken op doorstroming naar pleegzorg omwille van hun kindproblematiek (ontwikkelingsachterstand, FAS, ...);
- kinderen uit preciaire en kwetsbare gezinnen waarbij een intensieve begeleiding van de ouders belangrijk is in het kader van een uithuisplaatsing.

⁷ Zie

https://www.jongerenwelzijn.be/professionelen/assets/docs/jeugdhulpaanbieders/mensenhandel/rondzendbrief_mensenhandel.pdf

⁸ Zeker in de kleinschalige wooneenheden en innovatieve woonvormen.

1.1.3 Inhoudelijke vormgeving

Project Villa is een experimentele, kleinschalige, familiale vorm van residentiële hulpverlening in een gezinsetting, met een paar vaste ouderfiguren, namelijk pleegzorgers, waar zeer jonge kinderen van 0 tot 3 jaar en eventuele oudere broers en zussen worden opgevangen. De focus ligt op een tijdelijke perspectiefzoekende opvang. Er is ook een optie van het bieden van een stabiele opvoedingssituatie op langere termijn.

De Villa is gehuisd in een apart woonhuis.

Het aantal kinderen dat opgevangen zal worden hangt af van het pleeggezin dat gevonden wordt. Er wordt gedacht aan een maximum van 6 kinderen, inclusief de eigen kinderen. Eén of meerdere crisisplaatsen bovenop de vaste groep van kinderen hoort tot de mogelijkheden en is ook mede afhankelijk van het pleeggezin zelf.

De ouderfiguren zijn pleegzorgers die door de dienst voor pleegzorg hiervoor gescreend en geattesteerd werden. Minstens één pleegouder moet een professionele bachelor hebben in de zorg of opvoeding en terreinervaring. De selectievoorwaarden inzake competenties zijn uitgewerkt.

Van de pleegzorgers wordt verwacht dat zij permanent beschikbaar zijn voor de kinderen. Het is dus wenselijk dat alvast één pleegzorger geen voltijdse job heeft.

Het pleeggezin zal een beroep kunnen doen op pedagogische ondersteuning vanuit pleegzorg en het CKG Betlehem. Het zoeken naar en de screening van het pleeggezin gebeurt door de dienst voor pleegzorg. Daarnaast zullen er ook samenwerkingsinitiatieven zijn met kinderopvang. Voor de ouders voorziet CKG Betlehem contextbegeleiding, tuimelwerking, groepstraining,...Tenslotte is er ook sprake van een backup-mogelijkheid in het CKG als de druk te hoog is voor de pleegouders en tijdens vakantieperioden.

1.1.4 Financiering

De reguliere modules die ingezet worden, zijn:

- ondersteunende pleegzorg, perspectiefzoekende en eventueel perspectiefbiedende pleegzorg;
- modules contextbegeleiding, tuimelwerking CKG en groepstraining.

Er werden afspraken gemaakt met het agentschap omtrent het bedrag waarmee het CKG het versterkt hulpverleningskader kon uitwerken (innovatiemodule).

Het pleeggezin van De Villa verblijft in een aparte woning, eigendom van vzw Emmaüs. Om dit experiment een kans te geven is de vraag om de huurprijs te beperken. Alle partijen betalen een deel van de huurprijs (pleeggezin, de dienst voor pleegzorg, het CKG). Het pleeggezin ontvangt vanuit pleegzorg een kostenvergoeding per pleegkind.

1.1.5 Fase

De belangrijkste werkafspraken zijn opgesteld. Momenteel volgt de concrete uitwerking van het samenwerkingsverband op het vlak van ondersteuning en begeleiding van het pleeggezin.

Een gerichte wervingsactie wordt uitgewerkt.

Momenteel lopen er ook nog enkele verbouwwerken.

1.1.6 Wat loopt volgens de initiatiefnemers goed?

De samenwerking tussen CKG Betlehem en de dienst voor pleegzorg Antwerpen is gestoeld op een wederzijds respect en erkenning van de respectievelijke expertise.

1.1.7 Uitdagingen

Het vinden van een geschikt kandidaat-gezin, dat deze opdracht kan opnemen, is een uitdaging.

Het is onzeker of de geschikte gezinnen, die bereid zijn/de mogelijkheid hebben om hun intrek te nemen in De Villa en bij voorkeur optimaal aanwezig kunnen zijn (geen of deeltijdse job), gevonden zullen worden.

b. JEUGDDORP BONHEIDEN : PROJECT DUOHUIS ⁹

1.1.1 Betrokken Partners

Jeugdorp Bonheiden en de dienst voor pleegzorg Antwerpen en Vlaams-Brabant en Brussel (omwille van de ligging aan de provinciegrens).

1.1.2 Doelgroep

- heterogene leeftijdsgroep;
- complexe en zware doelgroep waarbij de verontrusting dusdanig ernstig is dat een langdurige opvang noodzakelijk is;
- kinderen met een complexe individuele problematiek of een context die moeilijk te combineren valt met een regulier pleeggezin (bv. broers en zussen, weerstand van de ouders).

1.1.3 Inhoudelijke vormgeving

Jeugdorp Bonheiden is een kleinschalige, familiale vorm van residentiële hulpverlening in een gezinssetting, met een paar vaste ouderfiguren, waar momenteel 8 kinderen worden opgevangen. Haar werking bouwt verder op de vroegere erkenning als gezinstehuis en de verdere uitbouw van een kleinschalige leefgroepwerking met gezinsklimaat.

Er worden 2 nieuwe groepen gepland met vaste begeleiders in een tweewoonst, genaamd het Duohuis. Men is in eerste instantie op zoek naar twee gezinnen die elk vier kinderen opvangen.

De werking focust op perspectiefbiedende, langdurige hulp. In een eerste instantie worden de mogelijkheden voor een terugkeer naar huis of naar het eigen netwerk onderzocht en uitgewerkt. Als blijkt dat er geen hereniging mogelijk wordt op middellange termijn, kan er een pleeggezin worden gezocht, of kan er toch gekozen worden voor een verder verblijf in het Duohuis.

Binnen deze nieuwe werking wil Jeugdorp de mogelijkheid open houden om plaats te bieden aan één zeer jong kind in een urgente situatie. Er wordt duidelijk gekozen om de stabiliteit van de leefgroepen optimaal te houden en dus niet te laten verstoren door teveel crisisopvang van heel jonge kinderen.

⁹ We benadrukken hier voornamelijk de klemtonen die de organisatie naar voren schuift voor de toekomst.

De ouderfiguren zijn begeleiders die door pleegzorg samen met het jeugdorp gezocht worden. Deze begeleiders worden niet geattesteerd vanuit Pleegzorg.

Er wordt gezocht naar 2 inwonende gezinnen, waarvan 1 van beide partners voltijds ingeschreven is als inwonende begeleider onder het statuut van huisarbeid. Er wordt heel bewust voor dit statuut gekozen omdat men gelooft dat dit statuut het meeste garanties biedt tot een maximaal engagement van de gezinshuisouders.

De niet in Jeugdorp werkende partner heeft een vrijwilligerscontract en engageert zich als vrijwilliger voor de missie en doelstelling van de werking. Onder deze formule wordt een contract met 'kosten eigen aan het gezin' opgesteld. Indien het gezin verkiest om in de eigen woning te verblijven is dit een optie en zal ook hier een contract opgesteld worden om de meerkost ten gevolge van de opname van 4 kinderen in hun huis te vergoeden. De personele inzet vanuit heel de organisatie per gezin is verder gedetailleerd beschreven.

In het kader van vorming is een onderdeel voorzien om een kennismaking te voorzien met de manier van werken binnen het Duohuis. Verder is er ook een specifiek selectietraject voorzien (bv. tijdens de selectiefase weekendgezin zijn voor kinderen die in de leefgroep verblijven). Tijdens de selectieprocedure wordt er ook gekeken of de beide inwonende gezinnen een goede match kunnen vormen met elkaar.

Het profiel van de inwonende begeleiders is gedetailleerd uitgewerkt.

De inbedding binnen de bredere organisatie van het Jeugdorp wordt heel sterk benadrukt. Er is sprake van een wederzijdse bevruchting door de specifieke expertise van enerzijds het Duo-huis en anderzijds die van de reguliere werking binnen het Jeugdorp. Er wordt ook gedacht aan het organiseren van studio-werking waar ouders kunnen logeren in het kader van bezoeken aan het kind. Ook is er sprake van back-upfunctie vanuit de grotere organisatie.

De diensten voor pleegzorg Antwerpen en Vlaams-Brabant en Brussel worden betrokken bij het zoeken naar professionele 'gezinsouders' of 'inwonende begeleiders'.

Men ziet de noodzaak aan een uitgebouwde samenwerking met een OIOC. Er werd ook in overleg gegaan met de andere initiatieven in de regio die willen werken met vaste begeleiders en een doorgedreven gezinsklimaat.

Ook wordt er een mogelijkheid gezien voor pleeggezinnen die in crisissituaties nood hebben aan een 'time-out'. Dit zou dan aangeboden kunnen worden vanuit het Duohuis op vraag van pleegzorg.

Er werd een vergelijkende tabel opgemaakt tussen de statuten, vergoedingen en werkingsaspecten in de verschillende settings zoals pleegzorg, project Duohuis, gezinshuizen Nederland, overige werking van het Jeugdorp.

1.1.4 Financiering

Het huidig aanbod wordt erkend als organisatie bijzondere jeugdzorg en binnen dat kader als regulier aanbod gefinancierd. Het is niet duidelijk op welke manier het toekomstig aanbod gefinancierd zal worden.

Het project heeft een gedetailleerde kostenraming opgemaakt.

1.1.5 Fase

Het project is helemaal uitgeschreven. In het najaar 2020 wenst men te starten met twee gezinnen.

1.1.6 Wat loopt volgens de initiatiefnemers goed?

Dit wordt niet beschreven.

1.1.7 Uitdagingen

Het vinden van geschikte gezinnen waarbij verschillende actoren (jeugdorp en pleegzorg) werken vanuit een gezamenlijk aanwervingscampagne is een uitdaging.

c. **NIDO HUIZEN (ZORGBEDRIJF A'PEN) (PPA)**

1.1.1 Betrokken Partners

Zorgbedrijf Antwerpen (CKG Dennenhof), dienst voor pleegzorg Antwerpen

1.1.2 Doelgroep

De leeftijd van de kinderen gaat van 0 tot meerderjarig. Er wordt bewust geen maximale leeftijdsgrens gelegd, omdat er maximaal ingezet wordt op continuïteit voor de kinderen. Of en in hoeverre er leeftijdsgrenzen (boven of onder) kunnen of moeten gesteld worden in deze manier van werken, zal afhangen van de resultaten van het eerste proefproject.

De focus ligt op kinderen waarbij de uithuisplaatsing als langdurig en continu ingeschat wordt bij de aanmelding. De professionele aanpak is vereist omwille van:

- gehechtheidsproblematiek bij de kinderen;
- gedragsproblemen;
- weerstand van de ouders tegen plaatsing.

1.1.3 Inhoudelijke vormgeving

Het Nido-huis is de woonst van het gezin dat de uithuisgeplaatste kinderen opneemt. De focus ligt op perspectiefbiedende opvang. De instroomleeftijd is -12 jaar. Er is geen uitstroomleeftijd.

In een Nido-huis wonen twee partners samen met maximaal 6 kinderen. Minstens één van de partners heeft een pedagogische opleiding (bachelor diploma in de menswetenschappen heeft of gelijkwaardig door ervaring) gevolgd en wordt medewerker bij het Zorgbedrijf Antwerpen. Met de andere partner wordt een vrijwilligersovereenkomst opgemaakt tussen het Zorgbedrijf en de betrokkene.

Het gezin wil minimaal 2 en maximaal 4 kinderen bij zich laten wonen.

Het gezin biedt perspectiefbiedende opvang. Het gaat om een langdurig traject.

Het Nido-gezin wordt gezocht en gescreend door pleegzorg. De verdere rol van pleegzorg is nog onduidelijk. (Veronderstelling dat er geen attestering door pleegzorg gebeurt.)

Contactmomenten tussen ouder en kind, overlegmomenten vinden plaats op een locatie van Zorgbedrijf Antwerpen in de buurt.

1.1.4 Financiering

Nog onduidelijk

1.1.5 Fase

Gezien deze samenwerking nog in een voorbereidende fase zit, is het nog onduidelijk wat ze in een meer definitieve fase zal inhouden. Op dit moment is de vraag vanuit Zorgbedrijf naar pleegzorg om gezinnen te werven, screenen en vormen. De verdere verblijfsmodule en begeleiding wil Zorgbedrijf Antwerpen zelf opnemen.

1.1.6 Wat loopt goed?

Dit wordt niet beschreven.

1.1.7 Obstakels

In het kader van de regelgeving pleegzorg kan pleegzorg geen verblijf inzetten zonder begeleiding terwijl de initiatiefnemers niet echt een rol zien voor pleegzorg tijdens de begeleiding.

d. **CKG KORAAL EN CKG DE KLEINE VOS (PPA)**

1.1.8 Betrokken Partners

CKG Koraal, CKG De Kleine Vos, Pleegzorg Provincie Antwerpen.

1.1.9 Doelgroep

Kinderen tussen 0 en 12 jaar.

1.1.10 Inhoudelijke vormgeving

CKG Koraal en CKG de Kleine Vos denken eraan om op hun eigen terrein (bestaande) woningen (om) te bouwen tot kleinschalige woonunits waarin een gezin kan komen wonen met x aantal kinderen. De nabijheid van professionals op het terrein zien zij als een meerwaarde. Er is één gesprek doorgedaan om van gedachten te wisselen, het is nog erg onduidelijk hoe dit verder uitgebouwd zal worden en welke samenwerking met PPA mogelijk is.

1.1.11 Financiering

Nog niet duidelijk.

1.1.12 Fase

Verkennde fase

1.1.13 Wat loopt goed?

Dit wordt niet beschreven.

1.1.14 Obstakels

Dit wordt niet beschreven.

e. **VZW KRUISPUNT EN KLEINSCHALIGE GEZINSOPVANG KEERPUNT**

Er wordt gepland om een verblijfsmogelijkheid voor jonge kinderen (van 0 tot 3 jaar) die tijdelijk, maximaal drie maanden, worden opgevangen in een huis waar een medewerker van een voorziening

inwoont (focus werf 2). Als gezinshuisouder zal deze persoon niet alleen een stabiele en veilige opvang van baby's en peuters garanderen maar ook samen met het team een traject afleggen met de ouder(s) uitgaande van het kader Signs of Safety.

De gezinshuisouder woont in een huis aangekocht door de vzw. Het project wordt bekostigd via casusmiddelen werf 2.

Dit project sluit naadloos aan op het innovatief project inzake intensieve preventie via contextbegeleiding van uithuisplaatsing. Het verblijfsaanbod kan dus ook dienen als back-up voor het mobiel aanbod. Op dit moment worden er 3 kinderen opgevangen. De hoop is dat dit initiatief structureel verankerd wordt en in de toekomst ook oudere kinderen kan opvangen. De inzet is steeds om het kind intensief te begeleiden in functie van terugplaatsing naar huis.

1.2 PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

/

1.3 PROVINCIE VLAAMS-BRABANT EN BRUSSEL

f. **SIMBA-PROJECT**

Voor de beschrijving van dit project verwijzen we naar de documenten van het project en de verslagen van de stuurgroep.

g. **MINOR NDAKO**

Minor Ndako heeft de intentie om een gezinsopvang te creëren voor de eerder langlopende plaatsingen voor kinderen tussen 0 en 12 jaar. Deze piste zit in een verkennende fase.

De bedoeling is om te komen tot een meer stabiele leefgroep en gezinsklimaat, waar de groepsdynamiek niet te sterk verstoord wordt door crisisplaatsingen.

Er is nog geen concreet opvanginitiatief of concrete plannen.

h. **HUIZE LEVENSRUIMTE EN CKG DE SCHOMMEL**

Huize Levensruimte en CKG De Schommel hebben een denktank opgezet om na te denken rond alternatieven voor de leefgroepwerking. Ook gezinshuizen naar analogie van het Simba-huis komen hier in beeld.

Er is nog geen concreet opvanginitiatief of concrete plannen.

1.4 PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

i. **VERENIGING ONS TEHUIS (VOT)**

Er vond een eerste verkennend gesprek plaats tussen VOT en Pleegzorg West-Vlaanderen om de mogelijkheid van de ontwikkeling van een gezinshuis, samen met andere voorzieningen, verder te exploreren.

1.5 PROVINCIE LIMBURG

/

1.6 ALGEMEEN IN HET LICHT VAN DE ONTWIKKELINGEN ROND ZORGGARANTIE (WERF 2)

We stellen vast dat her en der gesprekken in het kader van zorggarantie jong kind plaatsvinden in functie van het meer evolueren van de leefgroepen in de richting van wat de rondzendbrief en concepttekst uithuisplaatsing jong kind voorschrijft als belangrijke kwaliteitsvoorwaarden voor een positief klimaat voor jonge kinderen. De vragen die in dit verband gesteld worden, zijn:

- Kunnen we middelen voor een leefgroep krijgen (of de bestaande middelen) en deze gebruiken om innovatievere (en misschien meer) zaken te doen waarmee ook structureel iets gewijzigd kan worden? (vraag naar meer flexibele inzet werf 2 casusmiddelen)¹⁰
- Mogen begeleiders die nu shiften doen in de groep, kinderen (af en toe) thuis laten opvangen (los van pleegzorg). Bv voor crisis van zeer jonge kinderen, ontlasten van de leefgroep, ...
- Begeleiders die geïnteresseerd zijn om een initiatief rond 'gezinshuis' uit de grond te stampen, in samenwerking met de voorziening. Wat is het standpunt van Opgroeien hierrond? Met welke deontologische regels moet er rekening gehouden worden?

Vanuit de vroegere gezinstehuizen is er bereidheid om de expertise op het vlak van opvang verder te delen. Vanuit de CIG, die ervaring hebben in het werken met gezinnen, is er ook interesse om mee te denken rond het concept 'gezinshuis'.

CONCLUSIES OP BASIS VAN BOVENSTAANDE BESCHRIJVINGEN

Uit bovenstaande beschrijvingen blijkt dat er in de meeste provincies wel al gedacht is aan het ontwikkelen van initiatieven m.b.t. doorgedreven gezinsklimaat maar in de minderheid van de gevallen is men al toe aan de ontwikkeling van concrete projecten. De werving en rekrutering van vaste gezinshuisouders, het statuut van deze gezinshuisouders, de inzet van welke begeleidingsmodules, de inhoud van de samenwerking met pleegzorg zijn voor de initiatiefnemers vaak moeilijke vraagstukken.

Binnen het geheel van de initiatieven valt op dat de meeste initiatieven zich focussen op kortdurende, perspectiefzoekende opvang.

Initiatieven die gekend zijn als 'vroeger gezinstehuis' hebben ervaring inzake de uitbouw van een gezinsklimaat met vaste gezinshuisouder. Nochtans is het nieuwe van de startende initiatieven dat er vertrokken wordt van een uitgebouwde samenwerking met pleegzorg en/of met ander aanbod binnen

¹⁰ We zien hier ook een sterke link met de oefening die zal gebeuren i.v.m. wat na corona.

een voorziening. Met andere woorden, de nieuwe initiatieven zijn ingebed binnen een breder netwerk van hulpverlening wat bij de vroegere gezinstehuizen meestal niet het geval was.

De samenwerking met pleegzorg varieert heel sterk. In de meeste initiatieven wordt er een beroep gedaan op pleegzorg om nieuwe kandidaat-gezinnen te vinden. Bij sommige initiatieven is het de bedoeling dat de gevonden kandidaat-gezinshuisouder als pleegzorger geattesteerd wordt terwijl in andere gevallen dat niet zo is. Wat in die andere situaties het statuut dan is van die beroepskracht, is niet steeds even duidelijk.

Zeker vanuit de werkzaamheden rond werf 2 komen er heel wat vragen omtrent flexibele ontwikkeling van innovatief aanbod (zie 1.6) m.b.t. de opvang van jonge kinderen, ook al mikken deze initiatieven meestal niet op de ontwikkeling van een gezinshuis in zijn zuivere vorm. Waar deze voorzieningen dan vooral mee bezig zijn, zijn verbeteracties m.b.t. de huidige werking, in functie van een meer traumasensitieve en hechtingsbevorderende huiselijke opvang. Kleinschaligheid binnen de leefgroepwerking is dan ook heel uitdrukkelijk een topic. Of innovatie in het kader van opvang van gezinnen (cf. supra).

Voor wat betreft de locatie van de gezinshuizen is er geen uitgesproken keuze om de gezinshuizen op een campus of binnen een gewone buurt te situeren. De indruk bestaat dat er in de meeste gevallen rekening gehouden wordt met praktische opportuniteiten van het vrij staan van bepaalde locaties om te beslissen waar het gezinshuis ondergebracht wordt.

Voor wat betreft de toekomstige uitbouw van het concept 'gezinshuis' denken we dat alvast verder nagedacht moet worden over:

- het profiel van de gezinshuisouders;
- het statuut van de gezinshuisouders;
- de screening van de gezinshuisouders;
- de inbedding binnen of samenwerking met een ruimere organisatie van jeugdhulp;
- de verhouding tot pleegzorg;
- de invulling van het leefklimaat van het gezinshuis;
- de invulling van de begeleiding van de gezinshuisouders en de begeleiding van de ouders;
- samenwerking met belendend aanbod zoals andere organisaties jeugdhulp maar ook bv. de kinderopvang.